

**Проблемы дефицита железа у женщин
в разные периоды жизни**

*Материалы научно-практической конференции с
международным участием посвященной юбилею
д.м.н, профессора Ю.К Джаббаровоу.*

Ташкент 15.01.2024

ПРОБЛЕМЫ ДЕФИЦИТА ЖЕЛЕЗА У ЖЕНЩИН В РАЗНЫЕ ПЕРИОДЫ ЖИЗНИ

*Материалы научно-практической конференции с
международным участием, посвященной юбилею
д.м.н., профессора Ю.К. Джаббаровой*

Сборник Тезисов

Ташкент 15.01.2024 г.

fermentlardan foydalanishni taklif qilishgan. Xuddi shu mualliflarning fikriga ko'ra, davolanishdan so'ng, bachadon naychalarining o'tkazuvchanligini tiklash 88.8% da sodir bo'lgan, tadqiqotchilar homiladorlik darajasi to'g'risida ma'lumot bermaydilar.

Endoskopik operatsiyalar nafaqat bepushtlikda bachadon naylari o'tkazuvchanligini tuzatishga imkon beradi, shuningdek tos a'zolaridagi boshqa patologik o'zgarishlar: endometrioz o'choqlarini koagulyatsiya qilish, konservativ miyomektomiya, tuxumdon kistasini olib tashlash va boshqalarga katta hissa qo'shadi. Yuqori texnologiyalarning jadal rivojlanishiga qaramay (ham diagnostikada, ham davolashda), bepushtlikni jarrohlik davolashda samaradorlikka erishib bo'lmayapti.

Jarrohlik davolash va reproduktiv salomatlikni tiklashning muvaffaqiyatiga erishish 1 yildan oshmasligi kerak, bu davrdan keyin yuqori samarali reproduktiv texnologiyalarga ko'rsatma bo'ladi.

PAST TUXUMDON ZAHIRALI KECH REPRODUKTIV YOSHDAGI AYOLLARDA FERTILLIKNI TIKLASHDA INNOVATSION USUL

Axmedjanova X.Z., Olimova K.J., Shukurov F.I.

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Dolzarbligi. Kech reproduktiv yoshdagi ayollarda homiladorlik bo'lish ehtimolini kamaytiradigan asosiy omillardan biri bu tuxumdonlar zahirasining pastligi, ya'ni tuxumdonlardagi oositlarning cheklangan sonidir.

Tadqiqotning maqsadi past tuxumdon zaxirali kech reproduktiv yoshdagi ayollarda fertillikni tiklashda PRP terapiyaning samaradorligini o'rganish edi.

Material va tadqiqot usullari. Tadqiqotda kech reproduktiv yoshdagi 80 nafar ayol ishtirok etdi, ulardan: past tuxumdon zahirali 40 nafar ayol (I guruh) va tuxumdon zahirasi juda past bo'lgan 40 nafar ayol (II guruh) lar tashkil etdi. Barcha ayollar fertillikni tiklash uchun PRP terapiyasini oldilar.

Tadqiqot natijalari. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, kech reproduktiv yoshdagi ayollarda tuxumdonlar zaxirasi past va tuxumdonlar zaxirasi juda past bo'lgan bemorlarda PRP terapiyadan foydalanish antral follikulalar sonining ko'payishiga va antimyuller gormoni miqdorining oshishiga olib keldi.

Xususan, I guruh ayollarida antral follikullar soni $8,3 \pm 2,1$, II guruh ayollarida esa $6,1 \pm 1,8$ ni tashkil etdi. Tuxumdon zahiralari kam bo'lgan ayollarda fntimyuller gormonining o'rtacha miqdori $2,5 \pm 1,2$, tuxumdon zahiralari juda past bo'lgan ayollarda esa $2,0 \pm 0,9$ ni tashkil etdi. Ushbu natijalar PRP terapiyadan foydalanish tuxumdon zahiralari past kech reproduktiv yoshdagi ayollarda fertillikni tiklashning samarali innovatsion usuli ekanligini ko'rsatadi.

I guruhdagi 40 nafar ayolning 37 nafari (92,5%) davolashdan so'ng, II guruhdagi 40 nafar ayoldan 31 nafari (77,5%) davolashdan so'ng ijobiy natija oldi. Davolashning davomiyligi 4 oyni tashkil etdi. PRP terapiyasidan

foydalanishning hech qanday nojo'ya ta'siri aniqlanmadi. Ultratovush tekshiruvi natijalariga ko'ra, ovulyatsiyani stimulyatsiya qilishda tuxumdonlarning giperstimulyatsiyasi yoki boshqa asoratlar aniqlanmagan.

Nulosa. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, PRP terapiyasi past tuxumdon zaxirali kech reproduktiv yoshdagi ayollarda fertillikni tiklashda samarali innovatsion usuldir. PRP terapiyadan foydalanish past tuxumdon zahiralari 37 (92,5%) ayolda va tuxumdon zahiralari juda past bo'lgan 31 (77,5%) ayollarda fertillikni tiklashga olib keldi.

REPRODUKTIV YOSHDAGI AYOLLARDA BEPULSIZLIK RIVOJLANISHIDA ENDOMETIY PATOLOGIYALARNING O'RNI

Axmedov I.A., Tulametova Sh.A.

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Dolzarbliqi. Bepushtlik muammosi reproduktiv yoshdagi ko'plab ayollar duch keladigan dolzarb va jiddiy tibbiy muammolardan biri bo'lib qolmoqda. Implantatsiya va homiladorlikni muvaffaqiyatli yakunlash imkoniyatiga ta'sir qiluvchi asosiy omillardan biri bu endometriyning holati, bachadonning ichki qatlamidir. Endometriy patologiyalari ayolning reproduktiv funksiyasiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi va bepushtlikning asosiy sabablaridan biri bo'lishi mumkin.

Endometriy urug'langan tuxumxujaeraning muvaffaqiyatli implantatsiyasi va homila rivojlanishida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Endometriozi, poliplar, adenomiyoz va boshqalar kabi endometriy patologiyalar ushbu muhim to'qima qatlamining tuzilishi va funksiyasining o'zgarishiga olib kelishi mumkin, bu esa homiladorlikni boshlash va saqlash uchun noqulay sharoitlarni yaratadi. Endometriy patologiyalarni tashxislash va davolashning mavjud usullari samaradorligi va mavjudligi cheklangan bo'lishi mumkin. Innovatsion diagnostika va davolash usullarini ishlab chiqish endometriy patologiyalarni aniqroq va tezroq aniqlash va samaraliroq davolash imkonini beradi.

Tadqiqotning maqsadi reproduktiv yoshdagi ayollarda endometriy patologiyalarning bepushtlikning rivojlanishiga ta'sirini baholash edi.

Materiallar va tadqiqot usullari. Tadqiqotda reproduktiv yoshdagi 100 nafar ayol ishtirok etdi. Ular uch guruhga bo'lindi: I guruhga bachadon bo'shlig'ida sinexiya bilan 40 nafar ayol, II guruhga endometriy polipli 30 nafar ayol, III guruhga endometriya giperplastik jarayon (GPPJ) bilan kasallangan 30 nafar ayollar tashkil etdi. Barcha ishtirokchilar anamnez, ginekologik tekshiruv, ultratovush diagnostikasi va endometriy biopsiya namunalari gistologik tekshirishni o'z ichiga olgan keng qamrovli tekshiruvdan o'tkazildi.

Tadqiqot natijalari. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, bachadon bo'shlig'ida sinexiya bilan og'rigan I guruh ayollarida ularning 65% bepushtlikni boshdan kechirganligi aniqlandi. Qonda estrogen va progesteronning o'rtacha

PROFESSIONAL SPORTNING O'SMIR QIZLAR HAYZ FUNKSIYASIGA TA'SIRI Yakubboyeva Shahnoza Umidovna ¹ Isroilova Fazilat Abduraxim qizi ² Sobirova Mohichehra Rasuljonovna ³	32
ENDOMETRIY PATOLOGIYASI BILAN BOG'LIQ BEPUSHT AYOLLARNI DAVOLASHDA GISTEROSKOPIYANING O'RNI Sh.O.Sharipova., N.Yu.Gaipova., F.I.Shukurov	34
YALLIG'LANISH GENEZLI BEPUSHTLIGI BO'LGAN AYOLLARDA TEMIR TANQISLIGINI KELIB CHIQUISH SABABLARI VA BARTARAF ETISH YO'LLARI. <i>U.U.Abdiyeva</i>	35
HOMILADORLIKDA COVID-19 INFEKSIYASI O'TKAZGAN AYOLLARDA TUG'RUQNING KECHISHI VA CHAQALOQ HOLATINI BAHOLASH Abdukomilova M. I. ¹ , Ilmiy rahbar. T.f.d. prof. Najmutdinova D. K. ¹	36
BACHADON BO'YNIDA O'TKAZILGAN AMALIYOTLARDAN KEYIN AYOLLARNING REPRODUKTIV FUNKSIYASIDA BO'LADIGAN O'ZGARISHLAR. Abdullayeva M.R. Raximboyeva M.Sh.	37
BIRIKTIRUVCHI TO'QIMA DIFFERENSIALLSHMAGAN DISPLAZIYASI MAVJUD HOMILADORLARDA HOMILADORLIK VA TUG'RUQ ASORATLARI Bektemirova B.B. ¹ , Saidjalilova D.D. ¹	39
TUXUMDONLAR POLIKISTOZ SINDROMI SABABLI LAPAROSKOPIK JARROXLIK AMALIYOTINI O'TKAZGAN AYOLLARDA GORMONAL DISFUNKSIYANI DAVOLASHDA YANGICHA YONDASHUV Islamova I.I., Abraeva N.N., Shukurov F.I.	40
NAY-PERITONEAL BEPUSHTLIKNING ZAMONAVIY TAHLILI Choriyeva G.Z. ¹ , Sheraliyeva D. ¹	42
PAST TUXUMDON ZAHIRALI KECH REPRODUKTIV YOSHDAGI AYOLLARDA FERTILLIKNI TIKLASHDA INNOVATSION USUL Axmedjanova X.Z., Olimova K.J., Shukurov F.I.	43
REPRODUKTIV YOSHDAGI AYOLLARDA BEPULSIZLIK RIVOJLANISHIDA ENDOMETIY PATOLOGIYALARNING O'RNI Axmedov I.A., Tulametova Sh.A.	44
KECH REPRODUKTIV YOSHDAGI AYOLLAR BEPUSHTLIGINI DAVOLASHDA LAPAROSKOPIK JARROXLIKNING O'RNI Burxonova S.B., Gafurova E.O., Shukurov F.I.	45